

welkom

Wat met het nieuwe OCMW- decreet?

Piet Van Schuylenbergh, VVSG directeur afdeling OCMW's
Pieter Vanderstappen, VVSG stafmedewerker OCMW-wetgeving

Waarover gaat het nieuwe decreet?

- Niet: inhoudelijke taken van het OCMW
= Federale bevoegdheid → Organieke wet

- Wel: bestuurlijke werking van het OCMW
= Bevoegdheid Vlaamse gemeenschap → Decreet

Structuur OCMW-decreet

- Indeling gemeentedecreet :
 1. Algemene bepalingen
 2. Bestuur van het OCMW
 3. Personeel
 4. Financiering, Planning en financieel beheer
 5. Werking
 6. Participatie van de burger
 7. IVA's
 8. Externe verzelfstandiging en samenwerking
 9. Bestuurlijk toezicht en externe audit
 10. Samenwerking met gemeente
 11. Wijzigingsbepalingen
 12. Slotbepalingen

Algemene bepalingen

- Opdrachtverklaring :
 - *De OCMW's beogen op het lokale niveau duurzaam bij te dragen tot het welzijn van de burgers, met behoud van hun opdracht voorzien in de OCMW-wet en andere wetten of decreten.*
 - *De OCMW's verzekeren een burgersnabije, democratische, transparante en doelmatige uitoefening van hun bevoegdheden. Ze betrekken de inwoners zo veel mogelijk bij het beleid en zorgen voor openheid van bestuur*
- Er is al een OCMW-missie die sterk is (art. 1 en 2 OCMW-wet) :

In elke gemeente is er een OCMW, dat het recht op maatschappelijke dienstverlening garandeert, zodat iedereen in de mogelijkheid gesteld wordt een menswaardig leven te leiden.

Het bestuur (1)

- Vele aanpassingen reeds door mini-decreet:
 - vervroegde installatie,
 - beide geslachten vertegenwoordigd,
 - schrapping tucht raadsleden,
 - enz.
- Einddatum op voordrachtsakte effectieve raadsleden en opvolgers mogelijk
- Mogelijkheid voor gemeentepersoneel om OCMW-raadslid te worden wordt beperkt tot max. 1/3 van het aantal raadsleden

Het bestuur (2)

- OCMW-voorzitter lid van het college
→ burgemeester kan de RMW niet meer voorzitten (wel nog bijwonen + verdagingsrecht)
- Inzagerecht raadsleden: kopies niet voor dossiers individuele dienstverlening+verhaal
- Deontologische code

Het bestuur (3)

- Vervangingsregeling voorzitter
- Delegatie bevoegdheden voorzitter naar ondervoorzitter(s)
- Vast bureau : facultatief, doch met behoud van de huidige in de OCMW-wet omschreven bevoegdheden
- Meedelen – ter beschikking stellen – notulen VB, BC en RMW
- Bevoegdheidsverdeling : RMW is spelverdeler, doch zeer ingewikkeld geregeld
- Geen quorum → na tweede oproeping al geldig

Het bestuur (4)

- Taakverdeling secretaris – financieel beheerder : cfr. gemeentedecreet
- In grote lijnen :
 - Secretaris is leidend ambtenaar en rapporteert aan voorzitter en beleidsorganen
 - Financieel beheerder heeft dubbele opdracht :
 - onder functionele leiding van secretaris
 - onder eigen verantwoordelijkheid

Secretaris (1)

- Leidend ambtenaar en dagelijks personeelsbeheer
- Verbindingsfiguur tussen ambtelijke en politieke niveau
- Afsprakennota
- Zorgt voor opstellen (in overleg met MT) van voorontwerp van :
 - organogram, personeelsformatie en rechtspositieregeling personeel
 - strategische nota MJP en beleidsnota budget
 - verklarende nota budgetwijziging en interne kredietaanpassing

Secretaris (2)

- Bijwonen vergaderingen beleidsorganen (BC = facultatief) + voorbereiding dossiers + notuleren + adviesfunctie
- Verantwoordelijk voor goed functioneren diensten en interne controle
- Zit managementteam (MT) voor
- Organisatie briefwisseling en archief
- Kan budgethouder zijn (delegatie)
- Kan aanstellingsbevoegdheid personeel krijgen (delegatie)

Financieel beheerder (1)

- Onder functionele leiding secretaris :
 - Opstellen (in overleg met MT) van voorontwerp van :
 - financiële nota MJP, budget en budgetwijzigingen
 - interne kredietaanpassingen
 - Voeren van de boekhouding + afsluiten + opmaak inventaris en jaarrekening
 - Verzorgen van financiële analyses en financiële beleidsvoering
 - Thesauriebeheer (uitz. kasbeheer, zie verder)

Financieel beheerder (2)

- Onder eigen verantwoordelijkheid :
 - Voorafgaande krediet- en wetmatigheidscontrole (visum)
 - Debiteurenbeheer
 - Rechten van OCMW vrijwaren :
 - Beslagleggingen
 - Stuiten van verjaringen en verval
 - Vestigen hypotheken
 - Uitvaardigen dwangbevelen
 - RMW informeren over vervallen huurovereenkomsten
 - Voeren van rechtsgedingen als eiser

Gemeenschappelijke bepalingen m.b.t. decretale graden

- Deeltijdse invulling van de functies van secretaris en financieel beheerder
- Mogelijke invulling vanuit de gemeente :
 - Tot 20.000 inwoners voor secretaris en financieel beheerder
 - Ook voor maatschappelijk werker zonder enige inwonersgrens (wordt wellicht geschrapt)
 - Akkoord gemeente-OCMW
- Eedaflegging :
 - Secretaris en financieel beheerder : bij voorzitter in openbare vergadering RMW
 - Alle andere personeelsleden : bij secretaris (→MT)
- Vervanging secretaris en financieel beheerder

Managementteam

- Orgaan op ambtelijk niveau
- Diensthoofdenvergadering o.l.v. secretaris; organogram bepaalt wie in het MT zit
- Voorzitter maakt er met raadgevende stem deel van uit
- Coördinatie OCMW-diensten, bewaken van de eenheid in de werking en de kwaliteit van de organisatie en de informatiedoorstroming
- Betrokken bij opstellen van interne controlesysteem, organogram, personeelsformatie, rechtspositieregeling personeel, strategische nota MJP, beleidsnota budget, nota's bij budgetwijzigingen en interne kredietaanpassingen

Interne controle

- Te vergelijken met huidig administratief handboek
- Verantwoordelijkheid secretaris, kader wordt goedgekeurd door RMW
- Geheel van maatregelen en procedures om redelijke zekerheid te verschaffen over :
 - bereiken van doelstellingen
 - naleven van wetgeving en procedures
 - betrouwbare financiële informatie
 - efficiënt gebruik van middelen
 - bescherming van activa
 - voorkomen van fraude
- Kwaliteitseisen : functiescheiding, afbakening verantwoordelijkheden, continuïteit van de diensten
- Externe audit moet nagaan of systeem van interne controle goed werkt

Personeel (1)

- Organogram : RMW
- Personeelsformatie : RMW
- Rechtspositieregeling : RMW
- Aanstellings-, ontslag- en tuchtbevoegdheid : RMW, doch delegerbaar aan vast bureau en/of secretaris

Personeel (2)

- Evaluatie :
 - op ambtelijk niveau, cfr. gemeentedecreet en huidige OCMW-wet
 - Secretaris en financieel beheerder : door RMW op basis van extern rapport en rapport VB
- Deontologie : cfr. gemeentedecreet, doch speciale aandacht voor geheimhoudingsplicht

Personeel (3)

- Rechtspositieregeling :
 - In principe dezelfde als het gemeentepersoneel
 - RMW kan afwijkingen vaststellen (cfr. huidig art. 42 OCMW-wet)
 - Vlaamse regering stelt algemene principes vast (schept mogelijkheden voor sectorale afwijkende regelingen)
 - Statutaire aanstelling is uitgangspunt, mogelijkheden tot contractuele aanstelling zijn zeer ruim (de huidige + bijkomende)
 - Mandaatstelsel mogelijk
- Tucht : cfr. gemeentedecreet

Planning en financieel beheer (1)

- Strategisch meerjarenplan (inhoudelijk en financieel) en operationeel jaarlijks budget (beleidsnota en cijfers) : ongeveer zoals nu
- Huidige budgetcommissie (voorz., secr., ontv.) valt weg
- Budgethouderschap : RMW is spelverdeler en delegeert
- In de knoop rond dagelijks bestuur
- Voorafgaand visum financieel beheerder, doch met mogelijke vrijstelling (VR !) en overruling, gekoppeld aan verzwaard toezicht

Planning en financieel beheer (2)

- Uitvoering betalingen : dubbele handtekening secretaris en financieel beheerder !
- Thesauriebeheer : gedeelde verantwoordelijkheid secretaris (kas, dus munten en biljetten) en financieel beheerder (al de rest)
- Gebruik provisies en “kleine kassen”: via secretaris
- Allerlei rapporteringsverplichtingen (budgethouders, secretaris, financieel beheerder)

Planning en financieel beheer (3)

- Controle op de jaarrekening versoepeld : via externe audit, opmerkingen gemeenteraad mogelijk, geen goedkeuringstoezicht gouverneur, enkel vaststellen van aansprakelijkheid bij fouten
- Geen borg meer voor de financieel beheerder, verantwoordelijkheden worden gespreid, bij betwistingen : RVV (vervangt bestendige deputatie als administratief rechtscollege)
- Kasnazicht door externe auditcommissie
- Externe auditcommissie : ambtenaren Vlaams gewest

Algemene bepalingen over werking

- Ondertekening stukken : iets vergelijkbaars als in de OCMW-wet : in principe voorzitter en secretaris, maar :
 - mogelijkheid tot delegatie naar het politieke en ambtelijke niveau
 - eigen verantwoordelijkheid van financieel beheerder, maatschappelijk werkers, budgethouders en ieder personeelslid aan wie een bevoegdheid is gedelegeerd
- Beheer van goederen : cfr. nu, ook participatie in gemeentelijke EVA van privaat recht mogelijk

Participatie van de burgers

- Klachtenbehandeling op ambtelijk niveau
- Inspraak (burgers betrekken bij beleid)
- Voorstellen (burgers kunnen, onder bepaalde voorwaarden, op de raad een voorstel of vraag toelichten)
- Verzoekschriften (burgers kunnen vragen en verzoeken indienen bij de raad)
- Niet : gemeentelijke volksraadpleging

IVA's (1)

- Diensten met operationele autonomie, beheerd buiten de algemene diensten van het OCMW, dus meer dan een activiteitscentrum
- Geen aparte rechtspersonen !
- Enkel RMW kan ze oprichten
- Beheersovereenkomst tussen RMW en hoofd van het IVA
- Hoofd van het IVA is budgethouder; kan verder delegeren

IVA's (2)

- Personeel is wel OCMW-personeel, dus zelfde rechtspositieregeling
- Beheer : zelfde regels als OCMW
- Apart budget en jaarrekening, wordt geconsolideerd met OCMW-budget en -jaarrekening
- Afzonderlijk beheer voor ziekenhuizen (beheerscomité) blijft bestaan

Externe verzelfstandiging en samenwerking

- Pure overname van hoofdstuk XII, XIIbis en XIIter, OCMW-wet

Bestuurlijk toezicht en externe audit (1)

- Bestuurlijk toezicht :
 - Toezicht college : OCMW-voorzitter mag niet meestemmen
 - Restrictievere invulling van begrip “algemeen belang” (cfr. gemeentedecreet) : elke belang dat ruimer is dan het gemeentelijk belang
 - De lijstbesluiten : iets ruimer : alle RMW-besluiten, behalve over individuele dienstverlening en verhaal
 - Andere termijnen

Bestuurlijk toezicht en externe audit (2)

- Externe audit :
 - Interne auditcommissie valt weg, OCMW's kunnen wel interne audit organiseren als ze dit willen
 - Externe auditcommissie met ambtenaren Vlaams gewest
 - OCMW's betalen mee !

Bestuurlijk toezicht en externe audit (3)

- Inhoud van externe audit : 5 punten zeker
 - Wettigheidscontrole
 - Controle op de financiële documenten
 - Controle van inventaris
 - Controle boekhouding en jaarrekening
 - Evaluatie van het systeem van interne controle van OCMW, de IVA's en de verenigingen “hoofdstuk XII OCMW-wet”
- Bijkomend op vraag van het OCMW/Gemeente :
 - Beoordelen van de mate waarin het OCMW zijn eigen doelstellingen bereikt heeft
 - Verbetervoorstellen

Samenwerking met de gemeente

- Behoud mini-decreet :
 - OCMW-voorzitter lid van het CBS (facultatief, pas verplicht in 2013)
 - afschaffing overlegcomité + adviesprocedure via CBS (facultatief, pas verplicht in 2013)
 - mogelijkheid voor gemeente en OCMW om op elkaars personeel een beroep te doen en gemeenschappelijke diensten in te richten

Beoordeling (1)

Op hoofdlijnen:

- Geen concept, geen visie op de verhouding gemeente – OCMW en bestuurlijke toekomst van de OCMW's, waardoor elk nieuw instrument een bedreiging vormt
- Te gedetailleerd : 100 artikels uit OCMW-wet worden vervangen door bijna 300 nieuwe artikels
- De verhouding tussen politiek en personeel moet geregeld worden in de afsprakennota, en niet door verplichte opname van de voorzitter in het managementteam.

Beoordeling (2)

- Mogelijke invulling van de decretale graden (secretaris, fin. beheerder, MW-er) vanuit de gemeente moet eruit!
- Delegatie van bevoegdheden en financiële organisatie moet véél eenvoudiger; huidige tekst is achteruitgang voor OCMW's
- Het kasbeheer moet in één hand

Verdere verloop

- De bedoeling van de Vlaamse Regering is dat het OCMW-decreet voor het zomerreces in het Vlaams Parlement goedgekeurd wordt.
- De Vlaamse Regering moet voor de meeste artikels de datum van inwerkingtreding bepalen.

Verdere initiatieven van de VVSG

- Pocket: Het OCMW- decreet ontleed
- Vernieuwde OCMW- codex
- Provinciale studiedagen in samenwerking met de provinciale bestuursscholen (september)

einde

Vragen of opmerkingen?

-Vul de vragenkaart in en geef ze af bij het buitengaan

- Of stuur een mailtje naar:
Pieter.vanderstappen@vvsg.be

U kan deze presentatie vanaf 17/04
downloaden op www.vvsg.be

Wij weten meer dan ik

